

**REZULTATE ALE IMPLEMENTĂRII
PROGRAMULUI PHARE 2001
PRIVIND POLITICA DE DEZVOLTARE
REGIONALĂ A REGIUNII 7 CENTRU
DIN ROMÂNIA**

Dorel URSU

*Lect.dr. Universitatea de Vest „Vasile
Goldiș”, Arad*

This paper tries to critically assess the way in which the 2001 PHARE Program, by means of non-reimbursable grants, managed to contribute to the regional development policy of the Center Region (Romania) between 2000-2004. The paper comprises an overview of Romania's Regional Development Policy and the structures involved in implementing this policy in reference to the Center Region. This brief overview focuses on a description of the region, its goals and its strategy. The paper analyzes the development goals and the strategic priorities set forth by the Regional Development Agency for the Center Region. The aim of this endeavor is to evaluate the accomplishment level of the proposed strategies. The final part of the paper assesses the achievements of the projects contracted by Center Region from 2001 PHARE Program and some recommendations are made to attain the proposed objectives.

Structuri în politica de dezvoltare regională a României

În conformitate cu reglementările europene emise de EUROSTAT pentru nivelul al doilea de clasificare teritorială NUTS 2 existent în Uniunea Europeană, România a adoptat o politică de dezvoltare regională ca rezultat al ansamblului politicilor aprobate de Guvern prin organele administrației publice centrale și locale și consultarea partenerilor socio-economici implicați. Această politică are ca scop asigurarea creșterii economice și dezvoltării sociale echilibrate și durabile ale unor arii geografice constituite în regiuni de dezvoltare, îmbunătățirea competitivității internaționale a României și reducerea decalajelor economice și sociale între România și statele UE. Astfel, pe teritoriul României, sunt constituite opt regiuni de dezvoltare, criteriul delimitării acestora fiind pur geografic, printre acestea regăsindu-se și Regiunea de Dezvoltare Centru. Regiunile de dezvoltare nu sunt unități administrativ-teritoriale și nu au personalitate juridică¹

Pentru aplicarea politicilor de dezvoltare regională, au fost create următoarele structuri la nivel regional și național²

*Transylvanian Review
of Administrative Sciences,
16/2006, pp. 149-157*

¹ Legea 315/2004 privind dezvoltarea regională în România

² Legea 315/2004 privind dezvoltarea regională în România

- *Agenția de dezvoltare regională* – organism neguvernamental, nonprofit, de utilitate publică, cu personalitate juridică. Elaborează și propune spre aprobare consiliilor regionale strategii, planuri și programe de dezvoltare regională precum și planuri de gestionare a fondurilor.
- *Consiliul pentru dezvoltare regională* – organism regional deliberativ, fără personalitate juridică, ce funcționează pe principii parteneriale la nivelul fiecărei regiuni de dezvoltare, în scopul coordonării activităților de elaborare și monitorizare ce decurg din politicile de dezvoltare regională. Este alcătuit din președinții Consiliilor Județene și reprezentanți ai Consiliilor locale municipale, orășenești și comunale.
- *Consiliul național pentru dezvoltare regională* – structură națională de tip partenerial cu rol decizional privind elaborarea și implementarea obiectivelor politicii de dezvoltare regională. Are în componență președinții și vicepreședinții consiliilor regionale și la paritate, reprezentanți ai Guvernului. Ministerul Integrării Europene asigură secretariatul consiliului.
Alte organisme naționale implicate în programul de dezvoltare regională:
- Ministerul Integrării Europene

Prezentarea Regiuni de Dezvoltare Centru (la nivel an 2000)

Nr. crt.	Indicatori	U.M	Anul	Regiunea Centru	România
1	Populația	Loc.	2000	2642424	22458022
2	Suprafața	kmp	2000	34100	238391
3	Densitate populație	Loc. / kmp	2000	74,0	94,2
4	Pondere populației urbane	%	2000	60,3	54,78
5	PIB / loc.	Euro/loc.	1998	1778,8	1651,3
6	Structura populației ocupate	%	2000	100	100
	Agricultură, silvicultură	%	2000	34,0	41,4
	industrie	%	2000	30,7	23,2
	construcții	%	2000	3,6	4,1
	servicii	%	2000	31,7	31,3
7	Rata șomajului	%	2000	10,3	10,5
8	IMM-uri	IMM/100 loc	2000	14,5	17,5

Sursa: Agenția de Dezvoltare Regională Centru

Regiunea este formată din șase județe: Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu. Ca unități administrativ teritoriale, în regiune se găsesc 50 de orașe (din care 14 municipii) și 334 de comune. Așezarea geografică este în centrul României. Suprafața regiunii ocupă aproximativ 34100 kmp (14% din suprafața României) și are o populație de 2,64 mil. locuitori (12% din populația României). Populația școlară reprezintă 20,7% din total locuitori, iar gradul de cuprindere în învățământul universitar este de 17,8 studenți la 1000 de locuitori. Regiunea este cea mai puternic reprezentată de minoritățile naționale comparativ cu celelalte regiuni de dezvoltare, aprox. 35%.

Regiunea are un semnificativ potențial forestier (36,4% din suprafața regiunii) precum și bogate și variate minereuri și zăcămintele exploatabile. Din punct de vedere al turismului montan regiunea ocupă primul loc în România.

Regiunea se confruntă cu probleme economice și sociale, cum ar fi:

- infrastructură fizică slab dezvoltată mai ales în zona montană
- deficiențe în rețeaua de comunicații mai ales în zonele rurale
- spor natural negativ și îmbătrânirea populației la sate
- creșterea șomajului prin restructurarea industriilor miniere, metalurgice, constructoare de mașini, chimice și militare

- existența unor tehnologii și echipamente învechite
- existența unor întreprinderi poluante și energofage
- dezvoltare economică neechilibrată a regiunii
- rețea de canalizare deficitară și instalații de captare și distribuție a apei cu capacitate redusă
- probleme legate de gestionarea deșeurilor menajere și industriale
- dotare necorespunzătoare a utilităților turistice și personal insuficient calificat

Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru

Obiectivul global, pe termen lung, al Planului de Dezvoltare al Regiunii Centru este dezvoltarea în întreaga regiune a unei economii performante prin mobilizarea tuturor resurselor fizice și umane, în corelație cu conservarea mediului și a patrimoniului, care să conducă la creșterea nivelului de viață al locuitorilor și creșterea competitivității economice.

Agenția are următoarele obiective majore:

- diminuarea dezechilibrelor prin stimularea dezvoltării economice, sociale și culturale durabile
- recuperarea întârzierilor în dezvoltarea zonelor defavorizate
- preîntâmpinarea producerii de noi dezechilibre
- promovarea cooperării intra și inter regionale precum și a celor internaționale
- promovarea inovării și a transferului tehnologic prin legături între mediul de afaceri și cel științific și de cercetare
- creșterea atractivității Regiunii în vederea atragerii investitorilor.

Principalele direcții de dezvoltare a regiunii sunt:

Direcții de dezvoltare	Măsuri
Dezvoltare economică	<ul style="list-style-type: none"> - restructurarea ramurilor industriale nerentabile; - modernizarea și diversificarea activităților; - promovarea unui turism modern și eficient; - alinierea la standarde europene și internaționale în vederea creșterii exporturilor; - utilizarea mai eficientă a energiei.
Îmbunătățirea utilizării resurselor umane	<ul style="list-style-type: none"> - înlesnirea accesului la educație pentru toți cetățenii din regiune; - creșterea gradului de ocupare a forței de muncă prin dezvoltarea unor programe destinate tinerilor, femeilor și șomerilor; - creșterea gradului de protecție socială pentru șomeri, prin măsuri active; - stimularea spiritului antreprenorial; - dezvoltarea potențialului de cercetare-dezvoltare și de inovare; - programe de susținere socială a categoriilor defavorizate.
Îmbunătățirea infrastructurii fizice și de susținere a dezvoltării economice și sociale	<ul style="list-style-type: none"> - reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii de transport, comunicații, energetice și edilitare; - reabilitarea infrastructurii serviciilor publice(școli, spitale, orfelinate etc.); - dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare a localităților.
Protejarea mediului și conservarea patrimoniului natural, istoric și cultural al localităților	<ul style="list-style-type: none"> - protejarea și promovarea patrimoniului natural, cultural și istoric al localităților; - conservarea valorilor particulare ale localităților prin întărirea identității lor și prin încadrarea construcțiilor într-o estetică tradițională; - îmbunătățirea protecției mediului împotriva calamităților naturale și dezastrelor ecologice; - încurajarea practicării meseriilor tradiționale; - reducerea poluării mediului și reconstrucția ecologică a zonelor degradate.

Sursa: Agenția de Dezvoltare Regională Centru

Strategia de dezvoltare a regiunii cuprinde următoarele priorități:

Priorități strategice	Măsuri
Dezvoltarea sectorului productiv și a serviciilor conexe	- crearea și dezvoltarea IMM-urilor în sectorul productiv; - promovarea produselor industriale pe piața internă și externă; - dezvoltarea și promovarea ofertei turistice;
Dezvoltarea infrastructurii	- reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport și telecomunicațiilor, a instituțiilor educaționale și a căilor de acces în zone izolate - îmbunătățirea rețelelor de alimentare cu apă potabilă, gaze naturale, canalizare, rețele electrice, epurarea apei; - refacerea și modernizarea rețelelor stradale, conservarea clădirilor declarate monumente și a utilităților pentru recreere.
Resurse umane, forța de muncă și servicii sociale	- promovarea măsurilor active de ocupare a forței de muncă disponibile; - cursuri pentru pregătirea în afaceri a întreprinzătorilor și managerilor; - integrarea socială a persoanelor cu probleme speciale și dezvoltarea altor categorii de servicii sociale;
Dezvoltarea zonei rurale	- diversificarea activităților economice și promovarea produselor agro-alimentare; - stimularea localizării în rural a activităților care valorifică resursele locale;
Protejarea și îmbunătățirea calității mediului	- reducerea efectelor negative ale activităților industriale asupra mediului; - conservarea și protejarea obiectivelor turistice naturale; - colectarea și valorificarea deșeurilor menajere și industriale.
Sprijinirea inovării tehnologice, crearea societății informaționale și IT	- sprijinirea cercetării, a transferului de tehnologie și dezvoltarea rețelelor informaționale pentru afaceri.

Sursa: Agenția de Dezvoltare Regională Centru

Programul PHARE 2001

Programul PHARE este în momentul actual principalul canal de cooperare financiară și tehnică a Uniunii Europene cu statele Europei Centrale și de Est, implicit cu România. Acest program a fost implementat în România cu scopul de a sprijini tranziția economică a țării în vederea aderării la Uniunea Europeană³.

În această lucrare voi analiza modul în care acest program s-a implicat constructiv în politica de dezvoltare regională a Regiunii Centru în perioada 2000-2004, precum și rezultatele obținute referitoare la creșterea competitivității regiunii pe plan intern și internațional.

Cele cinci componente ale programului au fost lansate în cursul anilor 2001 și 2002, cu implementare imediată, iar evaluarea finală a avut loc în cursul anului 2004.

În tabelele de mai jos vor fi descrise cele cinci componente ale Programului PHARE 2001 și voi face o analiză a proiectelor contractate:

A. Educație și pregătire tehnică și vocațională TVET

Priorități:

- reabilitarea infrastructurii școlilor;
- procurarea de tehnică de calcul și echipamente birotică.

³ <http://www.infoeuropa.ro/>

Nr. proiecte		Contribuție PHARE (mil. euro)	Contribuție proprie (mil. euro)	Max. propus/proiect (euro)	Max. alocat/proiect (euro)
Depuse	Contractate				
*	*	3,5	1,24	*	*

Sursa: Agenția de Dezvoltare Regională Centru

Componenta TVET a programului PHARE 2001 a fost supervizată de către Ministerul Educației și Cercetării, deoarece programul de guvernare a Ministerului impune o dezvoltare echilibrată pe tot teritoriul României, a infrastructurii școlilor și a dotărilor cu echipamente performante. Fondurile au fost repartizate agențiilor regionale în funcție de necesitățile locale.

Un număr de 111 instituții școlare din Regiunea Centru au beneficiat de fonduri din partea UE în valoare totală de 3,5 milioane euro. În acest sens, marea majoritate a școlilor din mediul rural au intrat în posesia a cel puțin un PC utilizat deja de către cadrele didactice în activitățile de predare, folosind soft-uri adecvate. S-au modernizat, de asemenea, foarte multe săli de clasă prin achiziția de mobilier cu caracteristici ergonomice superioare. Au fost efectuate lucrări de reparații ale clădirilor școlare prin modernizarea grupurilor sanitare, zugrăveli spații interioare, înlocuirea ușilor și ferestrelor, îmbunătățirea sistemului de încălzire a incintelor pe timp de iarnă etc.

B. Infrastructură locală și regională

Priorități:

- reabilitarea drumurilor județene;
- dezvoltarea parcurilor industriale.

Nr. proiecte		Contribuție PHARE (mil. euro)	Contribuție proprie (mil. euro)	Max. propus/proiect (euro)	Max. alocat/proiect (euro)
Depuse	Contractate				
3	1	7	*	*	7

Sursa: Agenția de Dezvoltare Regională Centru

Avându-se în vedere sumele mari solicitate pe această componentă, cât și implicarea financiară a Guvernului României în dezvoltarea infrastructurii regionale și a parcurilor industriale, din cele trei proiecte depuse, doar unul a fost contractat, în valoare de 7 milioane euro. Suma a fost investită în reabilitarea drumului județean 131, îmbunătățindu-se astfel traficul rutier în zonă.

C. Schema de finanțare nerambursabilă pentru proiecte de infrastructură la scară mică

Priorități:

- dezvoltarea infrastructurii locale pentru creșterea atractivității investițiilor în zone urbane și creșterea calității vieții în zone cu restructurare industrială;
- reabilitarea patrimoniului istoric și cultural pentru sporirea atractivității turistice și de afaceri în zone urbane.

Nr. proiecte		Contribuție PHARE (mil. euro)	Contribuție proprie (mil. euro)	Max. propus/proiect (euro)	Max. alocat/proiect (euro)
Depuse	Contractate				
64	14	6,33	1,02	*	847.340

Sursa: Agenția de Dezvoltare Regională Centru

La nivelul Regiunii Centru, din cele 64 proiecte depuse pe această componentă au fost contractate doar 14, adică 22% din total. Valoarea bugetului aprobat a fost de 6,33 milioane euro, cu 1,8 milioane euro peste suma alocată regiunii. Această depășire a plafonului a fost posibilă prin redistribuiri.

Se constată că nevoile de dezvoltare a infrastructurii la scară mică sunt foarte mari deoarece investițiile la acest capitol au fost foarte mici în ultimii ani, ajungându-se la un nivel de degradare avansată a rețelelor stradale, de canalizare, de alimentare cu apă curentă și cu încălzire a locuințelor. De asemenea multe obiective istorice, de importanță majoră atât pentru potențialul turistic al zonei cât și din punct de vedere al conservării patrimoniului istoric și cultural universal, necesită lucrări de reabilitare.

De remarcat este faptul că în tematica proiectelor contractate se constată o repartiție relativ uniformă: patru obiective istorice, trei rețele de alimentare cu apă, trei sisteme de canalizare, trei rețele stradale și un sistem de încălzire centrală. În schimb, din suma totală alocată proiectelor, 1/3 a revenit județului Alba, care are și cel mai mare număr de proiecte aprobate, patru.

D. Schema de investiții în servicii sociale

Priorități:

- dezvoltarea capacității sistemului de asistență socială prin crearea de servicii sociale comunitare pentru grupuri vulnerabile și asistență pentru persoanele vârstnice;
- sprijinirea incluziei sociale;
- construirea de parteneriate locale în domeniul serviciilor sociale.

Nr. proiecte		Contribuție PHARE (mil. euro)	Contribuție proprie (mil. euro)	Max. propus/proiect (euro)	Max. alocat/proiect (euro)
Depuse	Contractate				
39	25	2,54	0,39	10.000 - 200.000	181.611

Sursa: Agenția de Dezvoltare Regională Centru

Cu toate că nevoile constatate în investiții pentru servicii sociale sunt mari (39 proiecte depuse), doar 25 au fost contractate (64% din total), suma totală alocată este foarte mică (2,54 milioane euro). Din această sumă au rămas nedistribuiți, la nivelul regiunii, 90.000 euro. Din această observație se desprinde concluzia că nu au fost cunoscute și respectate prioritățile impuse prin program de către persoanele împuternicite să elaboreze proiecte pe această temă de finanțare, proiectele devenind neeligibile.

Din cele 25 proiecte contractate, 12 au ca grup țintă persoanele vârstnice ceea ce dovedește problemele mari financiare și de sănătate cu care această categorie socială se confruntă. Astfel s-au realizat și modernizat patru centre de îngrijire la domiciliu, patru centre pentru oferirea de servicii persoanelor de vârstă a treia, două centre de servicii medicale și două cantine-cămin pentru bătrâni.

De asemenea, au fost create sau reabilitate șapte centre pentru persoane fără adăpost prin mărirea locurilor în adăposturile de noapte și oferirea unor spații de asistență în timpul zilei.

Au fost create patru locații în care asistenții sociali din zonă își vor putea desfășura activitatea în condiții optime.

Teme privind problemele mamei și a violenței domestice sunt slab reprezentate, doar două proiecte fiind aprobate.

De remarcat faptul că numai două dintre proiectele avizate se constituie în parteneriate locale, la scară mare, ceea ce dovedește fie neîncredere reciprocă în derularea în comun a unor proiecte,

fie lipsa comunicării între potențialii parteneri locali în elaborarea unor obiective comune privind protecția socială. William Ouchi lansa în 1981 teoria conform căreia, pentru a se ajunge la finalizarea unei acțiuni, este nevoie de realizarea consensului prin folosirea compromisului între manageri și executanți, evidențiind în felul acesta calitățile managementului participativ⁴. Se pare că tocmai acest aspect nu a fost cunoscut de către managerii de proiect, ceea ce a condus la numărul mic de parteneriate la scară mare (între Consilii Locale, Consilii Județene etc.).

Din suma totală alocată acestei componente, 60% a fost contractată de județele Brașov și Alba, acestea însumând împreună 16 proiecte. Aceasta dovedește o mai bună pregătire și înțelegere a fenomenului social de către specialiști în elaborarea proiectelor din cele două județe, fapt generat de nevoile mai mari cu care se confruntă respectivele subdiviziuni ale Regiunii Centru.

E. Asistența acordată întreprinderilor mici și mijlocii. Schema de finanțare nerambursabilă

Priorități:

- sprijinirea investițiilor pentru dezvoltarea întreprinderilor noi, recent înființate și mici în vederea creării de noi locuri de muncă și a creșterii economice;
- susținerea investițiilor în IMM-uri pentru creșterea competitivității;
- sprijinirea IMM-urilor pentru dezvoltarea, diversificarea și îmbunătățirea calităților produselor și serviciilor.

Nr. proiecte		Contribuție PHARE (mil. euro)	Contribuție proprie (mil. euro)	Max. propus/proiect (euro)	Max. alocat/proiect (euro)
Depuse	Contractate				
*	48	2,8	2,3	100.000	100.000

Sursa: Agenția de Dezvoltare Regională Centru

În cadrul componentei privind sprijinul acordat IMM-urilor au fost contractate 48 proiecte, fiind alocată suma de 2,8 milioane euro din fonduri PHARE. Suma alocată a fost foarte mică, având în vedere problemele cu care se confruntă IMM-urile din regiune, dar în același timp valoarea contribuției proprii necesară și utilizată în atingerea obiectivelor proiectelor a fost considerabilă și anume 2,3 milioane euro. Această implicare financiară consistentă dovedește, pe de o parte cunoașterea impunerilor UE privind atingerea unor standarde minime de aderare și pe de altă parte nevoia de creștere a competitivității pe piața internă și externă a produselor și serviciilor oferite de IMM-uri.

În urma studierii tematicilor abordate în elaborarea proiectelor contractate se constată că 24 dintre acestea vizează introducerea de noi tehnologii în producerea de bunuri și servicii, iar 24 proiecte vizează extinderea capacităților existente și implicit reducerea ratei șomajului prin crearea de noi locuri de muncă.

Orientarea prioritară a titularilor de proiect a fost spre industria prelucrării metalelor și construcțiilor (18 proiecte), datorită restructurării masive în acest domeniu în Regiunea Centru. De asemenea, 8 proiecte vizează dezvoltarea și implementarea producției soft, aceasta fiind destul de slab reprezentată la nivelul regiunii. O altă oportunitate a Regiunii Centru accesată prin proiecte este dată de industria ușoară și alimentară cu 5 proiecte aprobate și cea electrotehnică cu 6 proiecte.

Din păcate, potențialul turistic deosebit al zonei, precum și suprafața foarte mare ocupată cu păduri nu a generat o ofensivă serioasă în depunerea de proiecte având ca tematică aceste oportunități. Au fost aprobate 6 proiecte în industria lemnului și 5 proiecte în serviciile din turism.

⁴ Lazăr I., ș.a. Management general, Ed. Risoprint, Cluj Napoca, 2004, p. 43

35 din cele 48 proiecte aprobate au fost implementate în județele Brașov și Alba (73% din total), acestea însumând 1,94 milioane euro, ceea ce reprezintă 69% din suma totală alocată pentru regiune. Aceasta se explică prin faptul că județele Brașov și Alba se găsesc în topul județelor României cu cel mai mare procent al șomerilor (în luna octombrie 2004 județul Alba avea 9,5% rata șomajului, iar județul Brașov 10,7%, față de numai 3,9% în județul Mureș)⁵. De asemenea, în aceste județe au avut loc mari restructurări industriale (industria minieră și constructoare de mașini).

Concluzii

În urma implementării unui număr de 88 proiecte (exclusiv proiectele din componenta TVET) se pot emite următoarele concluzii cu privire la efectul utilizării fondurilor nerambursabile prin Programul PHARE 2001 în politica de dezvoltare regională a Regiunii Centru din România, realizările și necesitățile viitoare pentru atingerea obiectivelor enunțate în conținutul lucrării.

A. Realizări:

- a fost îmbunătățită infrastructura și dotarea a 111 instituții școlare;
- îmbunătățirea infrastructurii locale și regionale prin modernizarea unor șosele, sisteme de alimentare cu apă, canalizare și energie termică (3 rețele de alimentare cu apă, 3 sisteme de canalizare, 3 rețele stradale, 1 drum județean, 1 sistem de alimentare cu energie termică);
- sporirea calității vieții prin reabilitarea și modernizarea mediului urban și rural (15 proiecte);
- îmbunătățirea atractivității zonelor turistice prin reabilitarea patrimoniului istoric și cultural (4 obiective istorice);
- dezvoltarea capacității sistemului de asistență socială prin crearea de noi servicii sociale (12 centre de îngrijire a persoanelor vârstnice, inclusiv cantine, 7 spații pentru ajutorarea persoanelor fără adăpost, 4 locații pentru activitatea asistenților sociali și 2 centre de consultanță pentru mame și stoparea violenței domestice);
- scăderea ratei șomajului prin crearea de noi locuri de muncă (au fost create 3.000 de noi locuri de muncă⁶, iar rata șomajului⁷ a scăzut în 2004 la 7,4%);
- marea majoritate a proiectelor contractate (54) au fost implementate în județele Alba și Brașov, fapt datorat problemelor majore din punct de vedere economic și social cu care se confruntă aceste subdiviziuni regionale;
- creșterea competitivității IMM-urilor prin introducerea de noi tehnologii și achiziție de utilaje și tehnică de lucru modernă, în domeniul prelucrării metalelor, a lemnului, maselor plastice, hârtiei și în industria ușoară (24 proiecte au vizat introducerea de noi tehnologii și 24 proiecte au urmărit extinderea capacităților de producție);
- îmbunătățirea calității serviciilor și creșterea competitivității în domeniile turism și prelucrarea informațiilor (5 proiecte vizează dezvoltarea serviciilor în turism și 8 proiecte au ca tematică dezvoltarea și implementarea producției soft);
- rata de reușită a proiectelor depuse este de aproximativ 40% și se datorează în principal nerespectării și necunoașterii impunerilor Programului PHARE 2001⁸.

B. Necesități în perspectivă apropiată:

- datorită faptului că sumele alocate prin Programul PHARE 2001 s-au dovedit a fi mici în raport cu nevoile existente se impune fie o implicare financiară mai mare din partea Guvernului României, fie o majorare a fondurilor alocate de UE în dezvoltarea economică a Regiunii de Dezvoltare Centru pentru creșterea competitivității acesteia pe plan național și internațional;

⁵ <http://www.insse.ro/>

⁶ Revista IMM, nr. 36/2002

⁷ <http://www.alba.insse.ro/>

⁸ Revista IMM, nr. 36/2002, p. 36

- îmbunătățirea cadrului de informare a populației referitoare la programele de finanțare nerambursabile din partea UE pentru România;
- formarea la nivel regional a unui personal specializat în elaborarea de proiecte cu finanțare nerambursabilă;
- mărirea numărului de persoane specializate în exploatarea investițiilor existente și viitoare atât în domeniul tehnic cât și cel al serviciilor prin deschiderea unor centre de formare și perfecționare profesională la nivelul standardelor europene;
- atragerea de specialiști în zonele rurale în vederea implementării unor proiecte ce vor viza reducerea decalajului economic între mediul rural și cel urban;
- extinderea și diversificarea sistemului de transmitere a informațiilor dinspre Regiunea Centru spre exterior cu privire la oportunitățile de afaceri și atragerea de investiții în zonă, cu precădere în domeniul turistic, al agriculturii și al industriei extractive, constructoare de mașini, prelucrării lemnului și a metalelor;
- sporirea încrederii în corpul tehnic investit în vederea aprobării cererilor de finanțare nerambursabilă prin depunerea de proiecte în cadrul programelor susținute de UE.

Așa cum am constatat, s-au semnalat un număr destul de mare de realizări, în perioada de aplicabilitate a Programului PHARE 2001, și imediat după aceasta, dar consultând lista direcțiilor de dezvoltare și a priorităților strategice propuse, au mai rămas multe de făcut la nivelul Agenției de Dezvoltare Regională Centru (ADR Centru).

ADR Centru ar trebui să-și canalizeze eforturile spre direcții prioritare și să inițieze proiecte care ar putea conduce la creșterea competitivității regiunii, cum ar fi:

- reducerea poluării mediului și reconstrucția ecologică a zonelor degradate (Zlatna, Roșia Poieni, Copșa Mică);
- încurajarea practicării meseriilor tradiționale (zona Munților Apuseni);
- îmbunătățirea protecției mediului împotriva calamităților naturale și dezastrelor ecologice (cursul mijlociu al râului Mureș);
- stimularea spiritului antreprenorial și sprijinirea cercetării, a transferului de tehnologie și dezvoltarea rețelelor informaționale pentru afaceri printr-o mai strânsă colaborare cu Camerele de Comerț, Industrie și Agricultură județene.

Au fost lansate, deja, diverse alte programe și a început selecția proiectelor ce au ca principal obiectiv atingerea direcțiilor prioritare enumerate mai sus, și cu siguranță, într-un viitor apropiat, se poate face o nouă analiză a realizărilor Agenției de Dezvoltare Regională Centru din România.

Bibliografie

1. Lazăr I., ș.a. – Management general, Ed. Risoprint, Cluj Napoca, 2004
2. Mățăuan G., - Evaluarea programelor sociale, Ed. Expert, București 1999
3. Shadish R. W. ș.a. – Fundamentele evaluării programelor, Ed. ALL, București 1995
4. Ursu D., - Managementul resurselor umane, Ed. Dacia, Cluj Napoca 2005
5. <http://www.adrcentru.ro/>
6. <http://www.alba.insse.ro/>
7. <http://www.infoeuropa.ro/>
8. <http://www.insse.ro/>
9. <http://www.mie.ro/>
10. <http://www.mmssf.ro/>
11. <http://www.mt.ro/reabilitare/>
12. Legea 315/2004
13. Revista IMM - nr. 36/ 2002